

ORZEKANIE O ALIMENTACH NA RZECZ ROZWIEDZIONEGO MAŁŻONKA

OPRACOWANIE: FUNDACJA MŁODZI LUDZIOM

Wraz z ustaniem małżeństwa ustaje wspólność ustawowa małżeńska i co do zasady każdy z byłych małżonków utrzymuje się sam. Zdarzają się jednak sytuacje, gdy pomimo ustania małżeństwa jeden z byłych małżonków musiłożyć środki finansowe na utrzymanie drugiego.

Możliwość żądania alimentów jest ściśle powiązana z żądaniem a następnie orzeczeniem przez sąd winy małżonków w rozkładzie pożycia małżeńskiego .

Alimentów może domagać się małżonek, który nie został uznany za wyłącznie winnego rozkładu pożycia.

Zobowiązanym do alimentacji może być natomiast małżonek niewinny, współwinny lub wyłącznie winny rozkładu pożycia małżeńskiego.

O obowiązku świadczenia alimentacyjnego sąd orzeka wyłącznie na wniosek małżonka - nie jest to obowiązkowy element wyroku rozwodowego. Jeżeli małżonek który chce domagać się alimentów nie złoży takiego wniosku - to sąd tego roszczenia w ogóle nie będzie rozpatrywał i o alimentach na jego rzecz nie orzeknie.

Gdy alimentów żąda małżonek niewinny lub współwinny rozkładu pożycia małżeńskiego.

Art. 60 § 1 K.r.io przewiduje, iż małżonek który został uznany za współwinnego lub niewinnego (nie dotyczy to wyłącznie winnych) rozkładu pożycia małżeńskiego może żądać „dostarczania środków utrzymania w zakresie odpowiadającym usprawiedliwionym potrzebom uprawnionego oraz możliwościom zarobkowym i majątkowym zobowiązanego”.

Z taką sytuacją mamy do czynienia gdy małżonek wobec orzeczenia rozvodu pozostał w niedostatku.

Ten „niedostatek” jest przez sądy rozumiany bardzo ściśle - jako sytuacja w której rozwiedziony małżonek nie tylko pozostaje w bardzo złym stanie materialnym i finansowym (niedostatku) ale nie jest w stanie samodzielnie się utrzymać i samodzielnie zdobyć środków finansowych.

Jeżeli sąd ustali, iż strona żądająca alimentów nie jest w niedostatku - nie orzeknie alimentów niezależnie od tego w jak dobrej kondycji finansowej pozostał drugi z rozwiedzionych małżonków.

Gdy orzeczono wyłączną winę jednego z małżonków w rozkładzie pożycia małżeńskiego. Jeżeli tylko jedna ze stron ponosi winę za rozpad małżeństwa i takie jest rozstrzygnięcie sądu, to małżonek niewinny może domagać się alimentów od małżonka wyłącznie winnego za rozkład pożycia małżeńskiego.

W tym przypadku nie ma konieczności wykazywania niedostatku, należy wykazać jedynie, iż wskutek orzeczenia rozwodu sytuacja małżonka niewinnego ulegnie pogorszeniu.

Sąd orzeka w takim przypadku aby małżonek zobowiązany do alimentów (wyłącznie winny) przyczyniał się „w odpowiednim zakresie do zaspokajania usprawiedliwionych potrzeb małżonka niewinnego, chociażby ten nie znajdował się w niedostatku”, tak aby sytuację finansową małżonka niewinnego „wyrównać” do stanu jaki by istniał gdyby małżeństwo trwało nadal.

W jakiej kwocie zasądzone są alimenty na rzecz rozwiedzionego małżonka?

Nie ma jednej ustalonej kwoty, nie ma również „widełek” dotyczących wysokości tego świadczenia. Jak w przypadku każdego świadczenia alimentacyjnego - wysokość należnych alimentów uzależniona jest od usprawiedliwionych potrzeb uprawnionego do alimentów oraz możliwości zarobkowych i majątkowych zobowiązanego do alimentów.

Sąd bierze pod uwagę jakie są potrzeby i wydatki małżonka uprawnionego do alimentów, jaki jest stan majątkowy stron i jakie są ich możliwości zarobkowe.

Sąd bierze pod uwagę czy posiadane środki i otrzymywane wynagrodzenie wystarczy w pełni na pokrycie usprawiedliwionych potrzeb – a te potrzeby są różne w przypadku każdego człowieka. Czasem wydatki i usprawiedliwione potrzeby są wysokie – np. związane z kosztownym długotrwałym leczeniem.

Jak długo trzeba płacić alimenty?

W przypadku gdy alimenty orzeczone są na rzecz małżonka pozostającego w niedostatku (gdy żądający alimentów był niewinny lub współwinny rozkładu pożycia) obowiązek zapłaty alimentów wygasa po upływie 5 lat od daty uprawomocnienia się wyroku orzekającego rozwód.

W szczególnych przypadkach obowiązek ten może być przedłużony o kolejne 5 lat.

Jednak w przypadku gdy do alimentów zobowiązany jest małżonek wyłącznie winny rozkładu pożycia – nie ma czasowego ograniczenia obowiązku alimentacyjnego.

Obowiązek ten wygasa zawsze gdy małżonek uprawniony do alimentów wstąpi w nowy związek małżeński – dotyczy to każdego z w/w rodzajów alimentów.

W przypadku zmiany sytuacji materialnej i życiowej stron byli małżonkowie mogą występować do sądu o zmianę (podwyższenie lub obniżenie) lub o uchylenie obowiązku alimentacyjnego.

W przypadku problemów prawnych, potrzeby pomocy zapraszamy do korzystania z punktów nieodpłatnej pomocy prawnej i nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego.

Na stronie Ministerstwa Sprawiedliwości znajduje się prosta wyszukiwarka w której znajdziecie Państwo wszystkie dostępne w Polsce punkty tej pomocy.